

บทที่ 4

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

วัตถุประสงค์ในการนำเสนอบทนี้เพื่อที่จะทำให้ทราบภาพรวมของรูปแบบการบริหารงานของธ.ก.ส. ในอันที่จะนำไปสู่ความเข้าใจในการทำนายผลประกอบการของธ.ก.ส.ต่อไป โดยข้อมูลในบทนี้จะเป็นข้อมูลธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่ได้จากการค้นคว้าและจัดทำแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน 2 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดลำพูนรวมทั้งใช้ข้อมูลจากงบทดลองของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแต่ละสาขาในระหว่างปีพ.ศ. 2542 - 2544 โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 6 ส่วนหลักๆ คือ 1) ข้อมูลทั่วไปซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลทั้งในด้านประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย 2) แนวโน้มผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย 3) ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในภาคเหนือของประเทศไทย 4) ข้อมูลทั่วไปซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรใน 2 จังหวัดภาคเหนือตอนบนคือ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดลำพูน 5) แนวโน้มผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรใน 2 จังหวัดภาคเหนือตอนบนคือ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดลำพูน และ 6) อัตราส่วนทางการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรซึ่งการนำเสนอจะแสดงให้เห็นผลการประกอบการโดยรวมทั้งประเทศและแยกย่อยออกเป็นภาคเหนือตอนบนคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดเชียงรายและจังหวัดลำพูน ดังนี้

4.1 ความเป็นมาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นสถาบันการเงินเฉพาะตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2509 โดยรัฐบาลมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง การให้ความช่วยเหลือทางการเงินอันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งเพื่อเกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตและรายได้การเกษตรทั้งในด้าน

มั่นคงและสะดวกในการจัดหาทุนเพิ่มเติม เกษตรกรโดยตรง และสถาบันเกษตรกร คือเกษตรกร กับสหกรณ์การเกษตร โดยการดำเนินงานในด้านกาให้ความช่วยเหลือทางการเงินในด้านต่างๆ ครอบงำภายใต้การควบคุมเป็นระบบเดียวกันเพื่อให้ได้ผลทั้งนี้ ธ.ก.ส.ได้เริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2509 เป็นต้นมา ปัจจุบัน ธ.ก.ส. มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวง การคลัง และได้ขยายบทบาทการช่วยเหลือออกไปอย่างกว้างขวาง โดยกำหนดวัตถุประสงค์และ อำนาจหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การ เกษตรสำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม พัฒนาความรู้ใน ด้านเกษตรกรรม หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ หรือ พัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร หรือ ครอบครัวของเกษตรกร รวมถึงดำเนินกิจการตามโครงการที่เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการ ประกอบเกษตรกร ซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของเกษตรกรหรือครอบครัวของเกษตรกรรวมทั้งประกอบธุรกิจอื่นอันเป็นการส่งเสริมหรือ สนับสนุนการประกอบเกษตรกรรม โดยที่ธ.ก.ส.มีอำนาจหน้าที่ ในการให้กู้เงินแก่เกษตรกร กลุ่ม เกษตรกร หรือ สหกรณ์การเกษตร รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันมี กำหนด ให้กู้เงิน หรือ ออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ฝากเงิน รวมทั้งเก็บเงินตามตัวเงิน ชื่อหลัก ทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตร หรือ ตัวเงินคลัง รวมถึงการเรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียม เกี่ยวกับการให้กู้เงิน หรือ ค้ำประกันเงินกู้และค่าบริการอื่น ๆ ในขณะเดียวกันธ.ก.ส.ก็ทำหน้าที่ เป็นตัวแทนของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อจ่ายเรียกเก็บ หรือรับชำระค่าที่ดิน ค่าเช่าอาคาร ลงทุน ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังให้บริการสินเชื่อเพื่อตอบสนองนโยบาย สำคัญที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล เช่น

(1) การดำเนินงานสินเชื่อตามแผนฟื้นฟูการเกษตร

แผนฟื้นฟูการเกษตรมุ่งเน้นให้เกษตรกรชั้นเล็กเพิ่มประเภทการผลิตเพื่อลดความเสี่ยงและ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสนับสนุนเกษตรกรให้ใช้ทรัพยากรชาติอย่าง เหมาะสม โดยให้เกษตรกรริเริ่มตัดสินใจเองหน่วยงานรัฐทำหน้าที่เพียงเพื่อสนับสนุนด้านวิชาการ ตามความต้องการของเกษตรกร

(2) การดำเนินงานสินเชื่อตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดินในรูปกองทุนที่ดิน

รัฐบาลได้มอบภาระให้ธ.ก.ส.ทำหน้าที่ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การปฏิรูปที่ดิน และอนุมัติงบประมาณจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรมาฝากไว้กับธ.ก.ส.เพื่อนำเงินนี้ พร้อมดอกเบี้ยไปดำเนินงานตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งให้กองทุนที่ดิน สนับสนุนเงินย่ำขาดสำหรับเป็นค่าก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ได้แก่ ถนน แหล่งน้ำ คลอง

ส่งน้ำ ไฟฟ้า สาธารณูปโภค เป็นต้น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นแรงงานรับจ้างภาค การเกษตรให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและมีเงินทุนเพียงพอในการประกอบอาชีพทางการเกษตร

(3) การให้สินเชื่อตามแผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร

ธ.ก.ส.ช่วยแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำที่ใช้ใน การเพาะปลูกพืชโดยการให้สินเชื่อปรับโครงสร้างการผลิตพืชที่มีปัญหาด้านราคาไปสู่การประกอบ กิจกรรมการผลิตประเภทอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

(4) การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรกรแห่งชาติ (กบส.) เพื่อทำหน้าที่แก้ไข ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ทั้งนี้ในระบบและนอกระบบอย่างจริงจัง และเป็นธรรมโดย มอบหมายให้ ธ.ก.ส. เป็นหน่วยงานดำเนินการหลัก

นอกจากการดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว ธ.ก.ส.ยัง ดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายรัฐบาลในเรื่องอื่น ๆ อีก เช่น การรับจำนำและระบายข้าวเปลือก การ ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรชั้นเล็กและยากจน การให้สินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องในการ เกษตร การจัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องการ การดำเนินงานตลาดกลางสินค้าเกษตร การจัดตลาดนัดข้าวเปลือก ตลอดจนการเผยแพร่ข่าวสารด้านการตลาดให้เกษตรกรรับทราบเพื่อใช้ เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจในการผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

โดย ธ.ก.ส. ได้กำหนดนโยบายหลักและกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานไว้ 6 ด้านคือ

1) ด้านสินเชื่อและบริการ

โดยมุ่งเน้นการให้สินเชื่อในภาคการเกษตรอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของผลผลิตจากการ ผลิตให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และการขยายการให้สินเชื่อภาคการเกษตร เพื่อพัฒนาและเพิ่ม คุณภาพชีวิตของเกษตรกรและครอบครัว โดยคำนึงถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของ เกษตรกรสถาบันของเกษตรกร รวมถึงการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเพิ่มช่องทาง และความร่วมมือในการบริการสินเชื่อผ่านองค์กรชุมชนของเกษตรกรในท้องถิ่น สถาบันการศึกษา การพัฒนาอาชีพและเครือข่ายอื่น ๆ

2) ด้านการเงินและการลงทุน

โดยให้พัฒนาและเพิ่มการให้บริการด้านการธนาคารเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า และเพิ่มสัดส่วนรายได้จากค่าบริการ รวมทั้งการเพิ่มปริมาณ เงินฝากจากเงินออมในชนบท

3) ด้านการพัฒนาองค์กรและเทคโนโลยี

ใช้นโยบายการเงินด้วยหลักระมัดระวังและขยายโอกาสในการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้นด้วยฐานะการเงินที่มั่นคงเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้

4) ด้านทรัพยากรมนุษย์

พัฒนาองค์กรเทคโนโลยีและระบบการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสู่ความเป็นสากลของธนาคารในด้านพัฒนาชนบท ความเป็นเลิศในการให้บริการควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยโดยให้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) อย่างเป็นระบบเพื่อเข้าสู่การทำงานแบบ Electronic Banking ในขณะเดียวกันก็สร้างเครือข่ายศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลภายในและภายนอกองค์กร ทั้งในระดับประเทศและระดับโลกและพัฒนาคุณภาพซึ่งถือเป็นการยกระดับคุณภาพ การให้บริการตามมาตรฐานสากล ISO

5) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

บริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งการเสริมสร้างความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและการใช้ศักยภาพของพนักงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ ตลอดจนการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันภายใต้ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่โปร่งใสเป็นธรรม โดยการปลูกฝังให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน

6) ด้านธนาคารและการบริการ

เพิ่มบทบาทในการดำเนินงานและการดำรงสถานะให้เป็นสถาบันการเงินของสังคมที่มีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนการให้สินเชื่อที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของลูกค้า ส่งเสริมบทบาทและสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มลูกค้า ตลอดจนให้ลูกค้ามีส่วนร่วมใน ธ.ก.ส. มากยิ่งขึ้น

4.2 แนวโน้มผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์แนวโน้มผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทยในหัวข้อนี้ ก็เพื่อดูแนวโน้มหรือทิศทางของรายการต่างๆ ที่ปรากฏในงบการเงินว่ามีแนวโน้มสูงขึ้น หรือแนวโน้มลดลง อย่างไร โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตั้งแต่ปี 2542 ถึง 2544 ต่อเนื่องกัน ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำไปสู่ข้อสรุปว่าการดำเนินงานของสหกรณ์น่าพอใจหรือไม่

การดำเนินงานของร.ก.ส.ได้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โดยสามารถขยายการให้สินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร เช่น การประกอบอาชีพอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการรวมทั้งสินเชื่อเพื่อพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิตจากการขยายบทบาทการให้สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นนี้จะช่วยให้เกษตรกรมีโอกาสในการกู้ยืมเงินในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยการดำเนินงานของร.ก.ส.ในรอบปีบัญชี 2542-2544 จัดได้ว่าประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนสมาชิกลูกค้า ร.ก.ส.ในประเทศไทยประเภทต่างๆ ในปี พ.ศ. 2542-2544

รายการ	2542	2543	2544	เฉลี่ย	อัตราการเพิ่ม/ลด เทียบกับปี 2542
ด้านเกษตรกร					
จำนวนสมาชิกลูกค้า ร.ก.ส.(ครัวเรือน)	3,505,051	3,548,626	3,612,084	3,555,253	1.432
ด้านสหกรณ์					
จำนวนสหกรณ์	894	897	899	896.67	0.298
จำนวนสมาชิกลูกค้า สหกรณ์(ครัวเรือน)	1,483,058	1,547,221	1,554,963	1,528,413	3.058
ด้านกลุ่มเกษตรกร					
จำนวนกลุ่มเกษตรกร	258	253	298	396.67	4.521
จำนวนสมาชิกลูกค้า กลุ่มเกษตรกร(ครัวเรือน)	21,526	18,489	22,456	20,823.67	3.262
รวม	5,006,671	5,114,336	5,117,772	5,079,593	1.456

ที่มา : รายงานประจำปีงบดุล งบกำไรขาดทุนของร.ก.ส.ในประเทศไทย ประจำปี 2542-2544

4.2.1 ท้องที่ดำเนินงาน จำนวนลูกค้าและจำนวนสาขา

ภาระหน้าที่หลักของร.ก.ส.คือ การให้บริการทางการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ ซึ่งร.ก.ส.ได้ปฏิบัติตลอดมา โดยการขยายการดำเนินงานรับเกษตรกรเป็นลูกค้าเพิ่มขึ้นทุกปี ควบคู่ไปกับการขยายท้องที่การดำเนินงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรมากที่สุด โดยในปี 2544 ร.ก.ส.สามารถให้บริการแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในท้องที่ต่างๆ ครอบคลุมพื้นที่ 877 อำเภอ และกิ่งอำเภอใน 76 จังหวัดทั่วประเทศ

เมื่อสิ้นปีบัญชี 2544 มีเกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจากธ.ก.ส.จำนวนทั้งสิ้น 5.117 ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 88.62 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งประเทศ จำแนกเป็นเกษตรกรถูกสำรวจคน 3.61 ล้านครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์การเกษตร 1.55 ล้านครัวเรือน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 0.024 ล้านครัวเรือน โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2542 และ 2543 ซึ่งมีเกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจากธ.ก.ส.จำนวนทั้งสิ้น 5.11 ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 88.54 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งประเทศ จำแนกเป็นเกษตรกรถูกสำรวจคน 3.54 ล้านครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์การเกษตร 1.54 ล้านครัวเรือน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 0.018 ล้านครัวเรือน จำนวนเกษตรกรเพิ่มขึ้นสุทธิ 127,747 ครัวเรือน หรือร้อยละ 2.62

ในปีบัญชี 2544 ธ.ก.ส.ได้ปรับปรุงส่วนงานขององค์กรให้เหมาะสมกับการดำเนินงานยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ตลอดจนถูกดำเนินฝากให้ได้รับความสะดวกรวดเร็ว และเมื่อสิ้นปีบัญชี 2542 ธ.ก.ส.มีสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัด 72 แห่ง เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสาขาที่ให้บริการทั้งด้านการเงินและสินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งผู้ใช้บริการด้านเงินฝากทั่วประเทศจำนวน 587 สาขา จำแนกเป็นสาขาระดับอำเภอ 432 สาขา สาขาขนาดเล็กซึ่งเทียบเท่าระดับอำเภอ 71 สาขา และสาขาย่อย 84 สาขา นอกจากนี้ยังมีหน่วยอำเภอที่ให้บริการด้านสินเชื่อจำนวน 887 สาขา กระจายอยู่ในท้องที่อำเภอต่างๆทั่วประเทศ

4.2.2 การให้บริการด้านเงินฝาก

ธ.ก.ส. ได้ปรับปรุงและขยายการให้บริการด้านเงินฝากมาตลอด เพื่อให้สามารถแข่งขันด้านเงินฝากกับสถาบันการเงินอื่นๆ ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากธ.ก.ส.ได้เล็งเห็นความสำคัญของเงินฝาก ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของทุนดำเนินงาน โดยมีสัดส่วนสูงสุดเมื่อเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่นๆ สัดส่วนของเงินฝากต่อทุนดำเนินงานมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ปัจจุบันเงินฝากมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 65 ของทุนดำเนินงานทั้งหมด นอกจากนี้เงินฝากยังเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความมั่นคงกว่าเงินกู้จากแหล่งอื่นๆ โดยเฉพาะเงินทุนจากต่างประเทศซึ่งมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

สภาพคล่องทางการเงินของประเทศในปี 2544 มีสูงมาก เนื่องจากสถาบันการเงินทั้งระบบต้องระมัดระวังในการให้กู้ยืมมากขึ้น เพราะยังมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ NPLs อยู่ในระดับเกินกว่ามาตรฐาน ปริมาณสินเชื่อจึงต่ำกว่าปริมาณเงินฝาก การแข่งขันด้านเงินฝากของสถาบันการเงินในปี 2544 จึงมีน้อย ส่งผลให้อัตราราคดอกเบี้ยเงินฝากลดต่ำลง อย่างไรก็ตามสถาบันการเงินต่างๆ ยังคงพยายามรักษามาตรฐานเงินฝากของตนเอาไว้ เพื่อประโยชน์ของการทำธุรกิจในอนาคต

ธ.ก.ส.ให้ความสำคัญต่อบริการเงินฝากอย่างต่อเนื่องมาตลอด แม้ขณะในสภาพคล่องทางการเงินสูง ธ.ก.ส.ก็ยังคงบริการรับเงินฝาก โดยเน้นการให้บริการที่ดี สะดวกรวดเร็วแก่ลูกค้าเป็นประจำที่สำคัญ

เมื่อสิ้นปีบัญชี 2544 ช.ก.ส.มีเงินฝากเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 214,742 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ซึ่งมียอดเงินฝาก 180,536 ล้านบาท และ ปี 2543 180,564 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.94 ของยอดเงินฝากในปีที่ผ่านมาและคิดเป็นร้อยละ 65.26 ของทุนดำเนินงาน

4.2.3 การให้บริการสินเชื่อ

ในรอบปีบัญชี 2544 ช.ก.ส.ให้บริการสินเชื่อเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 243,715 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ซึ่งมียอดเงินให้สินเชื่อ 223,462 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.77 เนื่องจากในปีนี้มีสภาพดินฟ้าอากาศเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกประกอบกับภาวะเศรษฐกิจเริ่มจะฟื้นตัว และมีแรงงานจากภาคอุตสาหกรรมและบริการกลับสู่ชนบทและภาคเกษตร จึงทำให้ภาคการผลิต การเกษตรต้องการสินเชื่อเพื่อนำมาขยายงานมากยิ่งขึ้น การจ่ายเงินกู้ดังกล่าวจําแนกเป็นการให้เงินกู้แก่เกษตรกรลูกค้าโดยตรง จำนวน 124,097 ล้านบาท ให้กู้แก่สหกรณ์การเกษตร 22,100 ล้านบาท และให้กู้แก่กลุ่มเกษตรกรจำนวน 70 ล้านบาท

4.2.4 ทุนดำเนินงานของช.ก.ส.

ปีบัญชี 2544 ช.ก.ส.มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 342,240 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2542 ซึ่งมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 276,680 ล้านบาท และปี 2543 308,930 ล้านบาท ซึ่งในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา แนวโน้มของทุนโดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2542 - 2544 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 11.78 เมื่อเปรียบเทียบกับทุนของช.ก.ส.ในปี 2542 และเมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่า ตั้งแต่ปี 2542 - 2544 ช.ก.ส.มีทุนเพิ่มขึ้นทุกปีคิดเป็นร้อยละ 11.33 และ 23.70 เมื่อเปรียบเทียบกับทุนของช.ก.ส. ในปี 2542 ตามลำดับถือได้ว่าทุนดำเนินงานของช.ก.ส.มีอัตราการขยายตัวที่ดีขึ้นเป็นลำดับ สำหรับแหล่งเงินทุนดำเนินงานที่สำคัญๆ ได้แก่ เงินฝากและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ ปี 2542 มีจำนวน 20,555 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,843 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.05 สูงกว่าเมื่อสิ้นปีก่อนร้อยละ 6.68

4.2.5 สินทรัพย์

แนวโน้มของสินทรัพย์ของช.ก.ส.ทั้งประเทศโดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2542 - 2544 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.38 เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ของช.ก.ส.ในปี 2542 และเมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่า ปี 2543 และ 2544 ช.ก.ส.มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.80 และ 20.36 เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวมของ ช.ก.ส.ในปี 2542 ตามลำดับ

4.2.6 หนี้สิน

ปริมาณหนี้สิน ณ สิ้นปี 2544 มีจำนวน 286,462 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2542 และ ปี 2543 ซึ่งมีหนี้สินรวม 247,741 และ 256,126 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงได้ คือแนวโน้มหนี้สินรวมของช.ก.ส.ทั้งประเทศโดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2542 - 2544 เพิ่ม

ขึ้นร้อยละ 6.34 เมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินรวมของร.ก.ส.ในปี 2542 และเมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่า ปี 2543 และ 2544 ร.ก.ส.มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.38 และ 15.63 เมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินรวมของ ร.ก.ส.ในปี 2542 ตามลำดับ

4.2.7 รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรสุทธิ

ในรอบปีบัญชี 2542 แม้ว่าภาวะวิกฤตเศรษฐกิจจะเริ่มมีการฟื้นตัวแต่ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ยังส่งผลให้ร.ก.ส.มีการใช้จ่ายในการสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ประกอบกับร.ก.ส.ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงร้อยละ 1.50 ต่อปี ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2542 จึงส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้ของร.ก.ส.ลดลง อย่างไรก็ตามร.ก.ส.ได้ใช้มาตรการควบคุมดูแลค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆให้เป็นไปด้วยความประหยัด จึงส่งผลให้ผลประกอบการเชิงกำไรของร.ก.ส.เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

1) รายได้

รายได้ในรอบปีบัญชี 2544 มีจำนวน 19,909 ล้านบาท ในขณะที่รายได้ของปีก่อนหน้า คือ ปี 2542 และ 2543 มีจำนวนถึง 24,011 ล้านบาท และ 22,795 ล้านบาท ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ารายได้ลดลงจากปีก่อนถึง 4,102 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 17.08 โดยรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืมซึ่งมีจำนวน 21,265 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.18 ส่วนรายได้อื่นๆ เช่น รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารอื่น รายได้ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล และตัวเงินสถาบันการเงิน รายได้ตัวเงินซื้อลดมีจำนวนรวมกัน 2,746 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.44 ของรายได้รวม และมีจำนวนลดลงจากปีก่อน 1,513 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 35.52

2) ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในรอบปีบัญชี 2544 มีจำนวน 16,735 ล้านบาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายของปีก่อนหน้า คือ ปี 2542 และ 2543 มีจำนวนถึง 23,731 ล้านบาท และ 18,058 ล้านบาท ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายลดลงจากปีก่อนถึง 6,996 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 29.48 โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนเงินและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน สำหรับค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนเงินมีจำนวน 12,056 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 50.80 ของค่าใช้จ่ายรวม โดยลดลงจากปีก่อน 4,138 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 25.55 ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานซึ่งรวมค่าใช้จ่ายโบนัสพนักงาน มีจำนวน 11,675 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 49.20 ของค่าใช้จ่ายรวม โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 903 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.38

3) กำไรสุทธิ

ปีบัญชี 2544 ร.ก.ส.มีกำไรสุทธิ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 536 ล้านบาท ในขณะที่ปีก่อนหน้า คือ ปี 2542 และ 2543 ร.ก.ส.มีกำไรสุทธิ 280 ล้านบาท และ 281 ล้านบาท ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า

กำไรสุทธิ ที่ ช.ก.ส. ได้รับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 256 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 91.42 ซึ่งกำไรสุทธิจำนวนดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 1.36 ของส่วนผู้ถือหุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 0.10 ของทุนดำเนินงานรวม และเมื่อคิดเป็นอัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อต้นเงินกู้คงเป็นหนี้ถั่วเฉลี่ย ปรากฏว่ามีอัตราร้อยละ 0.13 สูงกว่าปีก่อน ซึ่งมีอัตราส่วนร้อยละ 0.11 ซึ่งข้อมูลทางการเงินเหล่านี้แสดงในตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ผลการประกอบการตามแนวโน้มของช.ก.ส.ในประเทศไทยปี 2542-2544

(หน่วย : ล้านบาท)

ข้อมูลการเงิน	2542	2543	2544	เฉลี่ยปี 42-44
สินทรัพย์รวม	256,658	276,680	308,930	280,756
อัตรการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี 2542	0.00	7.80	20.36	9.38
หนี้สินรวม	247,741	256,126	286,462	263,443
อัตรการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี 2542	0.00	3.38	15.63	6.34
เงินฝาก	180,536	180,564	214,742	191,857.33
อัตรการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี 2542	0.00	0.02	18.95	0.73
เงินให้สินเชื่อ	142,267	223,462	243,715	264,479
อัตรการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี 2542	0.00	57.07	71.31	85.90
ทุน	276,680	308,930	342,240	309,283.33
อัตรการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี 2542	0.00	11.66	23.70	11.78
รายได้	24,011	22,795	19,909	22,238.33
อัตรการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี 2542	0.00	-5.06	-17.08	-7.38
ค่าใช้จ่าย	23,731	18,058	16,735	19,508
อัตรการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี 2542	0.00	-23.79	-29.48	-17.80
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	280	281	536	365.66
อัตรการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปี 2542	0.00	0.36	91.43	30.59

ที่มา : รายงานประจำปีงบดุล งบกำไรขาดทุนของช.ก.ส.ในประเทศไทย ประจำปี 2542-2544

4.3 ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในภาคเหนือของประเทศไทย.

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในภาคเหนือของประเทศไทยในหัวข้อนี้ ก็เพื่อดูการดำเนินงานทั้งทางด้านจำนวนลูกค้า จำนวนรายสาขา การให้สินเชื่อแก่เกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในภาคเหนือรวมถึงตัวเลขข้อมูลทางการเงินของรายการต่างๆ ในปีที่ผ่านมาว่ามีผลประกอบการทาง

การเงินเป็นอย่างไร ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำไปสู่ข้อสรุปว่าการดำเนินงานของธ.ก.ส.ในรอบปีที่ผ่านมาน่าพอใจหรือไม่เพียงใด

การดำเนินงานของธ.ก.ส. ได้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรทั้งเพื่อประกอบอาชีพทางการเกษตรและอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นการขยายบทบาทการให้ความช่วยเหลือที่เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีโอกาสในการกู้ยืมเงินในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย และมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

4.3.1 ท้องที่ดำเนินงาน จำนวนลูกค้าของธ.ก.ส.ในภาคเหนือของประเทศไทย

ภาระหน้าที่หลักในการดำเนินงานของธ.ก.ส. คือ การให้บริการด้านการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างทั่วถึงทั่วประเทศ ซึ่งธ.ก.ส.ได้ปฏิบัติตลอดมา โดยขยายการดำเนินงานรับเกษตรกรเป็นลูกค้าเพิ่มขึ้นทุกปีควบคู่ไปกับการขยายท้องที่ดำเนินงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรและสามารถเข้าไปช่วยเหลือให้การสนับสนุนด้านการผลิตทางการเกษตรให้ได้มากที่สุด ซึ่งธ.ก.ส.แบ่งพื้นที่การให้บริการแก่เกษตรกรเป็น 6 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยธ.ก.ส.สาขาที่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นในพื้นที่ 16 จังหวัดภาคเหนือ ประกอบด้วยจังหวัดเชียงราย เพชรบูรณ์ แพร่ สุโขทัย นครสวรรค์ เชียงใหม่ พิจิตร พิษณุโลก กำแพงเพชร ลำพูน อุตรดิตถ์ อุทัยธานี น่าน พะเยา ตาก และ 4 สาขาจังหวัด ประกอบด้วย ตะพานหิน ฟาง เทิง และบึงสามพัน รวมทั้งสิ้น 20 สาขา จังหวัด โดยปัจจุบันมีเกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจากธ.ก.ส.ในภาคเหนือจำนวนทั้งสิ้น 1,526 ล้านครัวเรือน จำแนกเป็นเกษตรกรลูกค้ารายคน 1.12 ล้านครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์การเกษตร 396,741 ครัวเรือน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 8,215 ครัวเรือน

ในขณะที่ปี 2542 มีเกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจากธ.ก.ส.จำนวนทั้งสิ้น 1.33 ล้านครัวเรือน จำแนกเป็นเกษตรกรลูกค้ารายคน 963,647 ครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์การเกษตร 368,151 ครัวเรือน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 5,940 ครัวเรือน และปี 2543 เกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจากธ.ก.ส.จำนวน 1.39 ล้านครัวเรือน จำแนกเป็นเกษตรกรลูกค้ารายคน 1,002 ล้านครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์การเกษตร 396,741 ครัวเรือน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 6,112 ครัวเรือน โดยการให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรของธ.ก.ส.มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 14.09 และให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรรายบุคคล กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 16.30 7.77 และ 38.30 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธ.ก.ส.มีศักยภาพในการให้บริการสินเชื่อกับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรได้เป็นอย่างดี ดังตัวเลขที่แสดงในตาราง 4.3

ตาราง 4.3 จำนวนสมาชิกลูกค้า ธ.ก.ส.ในภาคเหนือของประเทศไทยประเภทต่างๆปี พ.ศ. 2542-2544

รายการ	2542	2543	2544	เฉลี่ย	อัตราการเพิ่ม/ลดเทียบกับปี 2542
ด้านเกษตรกร					
จำนวนสมาชิกลูกค้า ธ.ก.ส.(คน)	963,647	1,002,574	1,121,326	1,029,182.33	16.36
ด้านสหกรณ์					
จำนวนสมาชิกลูกค้า สหกรณ์(คน)	368,151	385,451	396,741	383,447.67	7.77
ด้านกลุ่มเกษตรกร					
จำนวนสมาชิกลูกค้า กลุ่มเกษตรกร(คน)	5,940	6,112	8,215	6,755.67	38.30
รวม	1,337,738	1,394,137	1,526,282	473,128.56	14.09

ที่มา : รายงานประจำปีงบดุล งบกำไรขาดทุนของธ.ก.ส. ประจำปี 2542-2544

4.3.2 การให้สินเชื่อแก่ลูกค้าธ.ก.ส.ในภาคเหนือของประเทศไทย

ธ.ก.ส.ในภาคเหนือของประเทศไทย ถือเป็นธ.ก.ส.ภูมิภาคที่มีการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรสูงเป็นอันดับ 2 ของประเทศรองจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในปี 2542 มีการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรทั้งสิ้น 43,107.7 ล้านบาท จำแนกเป็นการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรลูกค้ารายคน 37,250 ล้านบาท สมาชิกสหกรณ์การเกษตร 5,911 ล้านบาท และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 10 ล้านบาท และปี 2543 มีการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรเพิ่มขึ้นเล็กน้อยโดยจ่ายรวมทั้งสิ้น 44,519 ล้านบาท จำแนกเป็นการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรลูกค้ารายคน 38,322 ล้านบาท สมาชิกสหกรณ์การเกษตร 6,172 ล้านบาท และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 15 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2544 มีการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรทั้งสิ้น 46,377 ล้านบาท จำแนกเป็นการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรลูกค้ารายคน 40,115 ล้านบาท สมาชิกสหกรณ์การเกษตร 6,241 ล้านบาท และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 21 ล้านบาท โดยการให้เงินกู้ให้แก่เกษตรกรลูกค้าของธ.ก.ส.มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 24.27 และเป็นการให้เงินกู้แก่เกษตรกรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มเกษตรกรมากเป็นพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 11 เนื่องจากนโยบายที่ต้องการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยการรวมกลุ่มของเกษตรกรเป็นกลุ่มแม่บ้านต่างๆมากขึ้น ในการ

ประกอบการอาชีพทางการเกษตรและอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องในการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนและชุมชน ดังแสดงในตาราง 4.4

ตาราง 4.4 จำนวนเงินให้สินเชื่อแก่สมาชิกลูกค้าธ.ก.ส. ประเภทต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทย ในปี 2542-2544

รายการ	2542	2543	2544	เฉลี่ย	อัตราการเพิ่ม/ ลดเทียบกับปี 2542
ด้านเกษตรกร					
จำนวนเงินให้สินเชื่อ (ล้านบาท)	37,250	38,332	40,115	38,565.67	7.69
ด้านสหกรณ์					
จำนวนเงินให้สินเชื่อ (ล้านบาท)	5,911	6,172	6,241	6,108	5.58
ด้านกลุ่มเกษตรกร					
จำนวนเงินให้สินเชื่อ (ล้านบาท)	10	15	21	15.33	11
รวม	43,170.7	44,519	46,377	44,689	24.27

ที่มา : รายงานงบดุล งบกำไรขาดทุนของธ.ก.ส. ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ประจำปี 2542-2544

4.3.3 ผลการดำเนินงานทางการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในภาคเหนือของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2544

ผลการดำเนินงานของธ.ก.ส.ในรอบปีบัญชี 2544 ของธ.ก.ส.ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย จัดได้ว่าประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ แม้ว่าภาวะวิกฤตเศรษฐกิจจะเริ่มมีการฟื้นตัวแต่ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ยังส่งผลให้ธ.ก.ส.มีภาระค่าใช้จ่ายในการสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ประกอบกับธ.ก.ส.ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงร้อยละ 1.50 ต่อปี ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2542 จึงส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้ของธ.ก.ส.ลดลง อย่างไรก็ตามธ.ก.ส.ได้ใช้มาตรการควบคุมดูแลค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆให้เป็นไปด้วยความประหยัด จึงส่งผลให้ผลประกอบการเชิงกำไรของธ.ก.ส.ในภาคเหนือมีกำไรสุทธิถึง 231 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23 ของกำไรสุทธิของธ.ก.ส.ทั้งประเทศ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นยอดกำไรสุทธิที่สูงมากรองจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยธ.ก.ส.จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดที่มีผลประกอบการดีที่มีกำไรสุทธิสูงสุดในภาคเหนือ จากภาวะการทางบัญชีที่ธ.ก.ส.ในภาคเหนือของประเทศไทยมีผล

ประกอบการที่มีกำไรสุทธิสูงนี้ เนื่องมาจากการบริหารค่าใช้จ่ายให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสม ควบคู่ไปกับการเร่งสร้างรายได้ถึง 9,213 ล้านบาทประกอบกับจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยในปี 2544 มีแนวโน้มที่ดีขึ้นจากปี 2542 และ 2543 ที่มีการขยายตัวของภาคการเกษตรที่ชะลอตัว ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รายได้ของเกษตรกรไม่ดี ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่สูงเนื่องจากราคาน้ำมันสูงขึ้น แต่ในปี 2544 อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรสูงขึ้น เพราะความต้องการของตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นตามค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่องจึงเป็นตัวช่วยกระตุ้นการส่งออกได้เป็นอย่างดี เกษตรกรจึงความสามารถในการชำระหนี้ได้สม่ำเสมอ จึงทำให้ในรอบปีบัญชี 2544 (1 เมษายน 2545- 31 มีนาคม 2545) ธ.ก.ส.ในภาคเหนือของประเทศไทยมีผลประกอบการที่อยู่ในเกณฑ์ดี ดังข้อมูลทางการเงินดังนี้

1) รายได้

รายได้ในรอบปีบัญชี 2544 มีจำนวน 19,909 ล้านบาท โดยรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืมซึ่งมีจำนวน 21,265 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.18 ส่วนรายได้อื่นๆ เช่น รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารอื่น รายได้ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล และตัวเงินสถาบันการเงิน รายได้ตัวเงินซื้อลดมีจำนวนรวมกัน 2,746 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.44 ของรายได้รวม และมีจำนวนลดลงจากปีก่อน 1,513 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 35.52

2) ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในรอบปีบัญชี 2544 มีจำนวน 16,735 ล้านบาท โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนเงินและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน สำหรับค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนเงินมีจำนวน 12,056 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 50.80 ของค่าใช้จ่ายรวม โดยลดลงจากปีก่อน 4,138 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 25.55 ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานซึ่งรวมค่าใช้จ่ายโบนัสพนักงาน มีจำนวน 11,675 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 49.20 ของค่าใช้จ่ายรวม โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 903 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.38

3) สินทรัพย์

แนวโน้มของสินทรัพย์ของธ.ก.ส. ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2542 - 2544 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.38 เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ของธ.ก.ส.ในปี 2542 และเมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่า ปี 2543 และ 2544 ธ.ก.ส.มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.80 และ 20.36 เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวมของ ธ.ก.ส.ในปี 2542 ตามลำดับ

4) หนี้สิน

ปริมาณหนี้สิน ณ สิ้นปี 2544 มีจำนวน 286,462 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2542 และปี 2543 ซึ่งมีหนี้สินรวม 247,741 และ 256,126 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงได้ คือแนวโน้มหนี้สินรวมของธ.ก.ส. ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2542 – 2544 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.34 เมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินรวมของธ.ก.ส. ในปี 2542 และเมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่า ปี 2543 และ 2544 ธ.ก.ส.มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.38 และ 15.63 เมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินรวมของ ธ.ก.ส.ในปี 2542 ตามลำดับ

5) เงินฝาก

ธ.ก.ส. ได้ปรับปรุงและขยายการให้บริการด้านเงินฝากมาตลอด เพื่อให้สามารถแข่งขันด้านเงินฝากกับสถาบันการเงินอื่นๆ ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากธ.ก.ส. ได้เล็งเห็นความสำคัญของเงินฝาก ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของทุนดำเนินงาน โดยมีสัดส่วนสูงสุดเมื่อเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่นๆ สัดส่วนของเงินฝากต่อทุนดำเนินงานมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ปัจจุบันเงินฝากมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 65 ของทุนดำเนินงานทั้งหมด นอกจากนี้เงินฝากยังเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความมั่นคงกว่าเงินกู้จากแหล่งอื่นๆ โดยเฉพาะเงินทุนจากต่างประเทศซึ่งมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

สภาพคล่องทางการเงินของประเทศในปี 2544 มีสูงมาก เนื่องจากสถาบันการเงินทั้งระบบต้องระมัดระวังในการให้กู้ยืมมากขึ้น เพราะยังมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ NPLs อยู่ในระดับเกินกว่ามาตรฐาน ปริมาณสินเชื่อจึงต่ำกว่าปริมาณเงินฝาก การแข่งขันด้านเงินฝากของสถาบันการเงินในปี 2544 จึงมีน้อย ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดต่ำลง อย่างไรก็ตามสถาบันการเงินต่างๆ ยังคงพยายามรักษามาตรฐานเงินฝากของตนเอาไว้ เพื่อประโยชน์ของการทำธุรกิจในอนาคต

ธ.ก.ส.ให้ความสำคัญต่อบริการเงินฝากอย่างต่อเนื่องมาตลอด แม้ขณะนี้สภาพคล่องทางการเงินสูง ธ.ก.ส.ก็ยังคงบริการรับเงินฝาก โดยเน้นการให้บริการที่ดีสะดวกรวดเร็วแก่ลูกค้าเป็นประการสำคัญ

เมื่อสิ้นปีบัญชี 2544 ธ.ก.ส.มีเงินฝากเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 214,742 ล้านบาท และคิดเป็นร้อยละ 65.26 ของทุนดำเนินงาน

6) การให้บริการสินเชื่อ

ในรอบปีบัญชี 2544 ธ.ก.ส.ให้บริการสินเชื่อเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 243,715 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นยอดการให้สินเชื่อกับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่สูงมาก เนื่องจากในปีนี้มีสภาพดินฟ้าอากาศเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกประกอบกับภาวะเศรษฐกิจเริ่มจะฟื้นตัว และมีแรงงานจากภาคอุตสาหกรรมและบริการกลับสู่ชนบทและภาคเกษตร จึงทำให้ภาคการผลิตการเกษตรต้องการ

สินเชื่อเพื่อนำมาขยายงานมากยิ่งขึ้น การจ่ายเงินกู้ดังกล่าวจำแนกเป็นการให้เงินกู้แก่เกษตรกรลูกค้า โดยตรง จำนวน 124,097 ล้านบาท ให้กู้แก่สหกรณ์การเกษตร 22,100 ล้านบาท และให้กู้แก่กลุ่มเกษตรกรจำนวน 70 ล้านบาท

7) ทุนดำเนินงานของธ.ก.ส.

ในปี 2544 ธ.ก.ส.มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 342,240 ล้านบาท สำหรับแหล่งเงินทุนดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ เงินฝากและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ ปี 2544 มีจำนวน 20,555 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,843 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.05 สูงกว่าเมื่อสิ้นปีก่อนร้อยละ 6.68 ซึ่งข้อมูลทางการเงินเหล่านี้แสดงได้ดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ผลประกอบการของธ.ก.ส. ในภาคเหนือของประเทศไทยปี พ.ศ. 2544

ข้อมูลการเงิน	(หน่วย : ล้านบาท)
	2544
สินทรัพย์รวม	126,752
หนี้สินรวม	102,456
เงินฝาก	78,950
เงินให้สินเชื่อ	46,377
ทุน	79,231
รายได้	9,213
ค่าใช้จ่าย	8,950
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	231

ที่มา : รายงานประจำปีงบประมาณของธ.ก.ส. ในเขตภาคเหนือของประเทศไทยประจำปี 2544

4.4 ความเป็นมาและการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนบน

4.4.1 ความเป็นมาและการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดเชียงราย

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จังหวัดเชียงราย เป็นสถาบันการเงินหนึ่งของรัฐในเขตภาคเหนือตอนบนที่เปิดดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตและรายได้จากการประกอบอาชีพทางการเกษตรละอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องได้ จังหวัดเชียงรายถือเป็นจังหวัดทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยที่มีพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะสามารถใช้เป็นศูนย์กลางความเจริญของพื้นที่

ตั้งอยู่เลขที่ 14 หมู่ที่ 1 ตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย

11) ช.ก.ส.สาขาเทิง

ตั้งอยู่เลขที่ 136 หมู่ที่ 1 ตำบลวังผาง ตำบลวังผาง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

12) ช.ก.ส.สาขาเชียงของ

ตั้งอยู่เลขที่ 21/1 หมู่ที่ 7 ถนนเทิง-เชียงของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

13) ช.ก.ส. สาขาพญาเม็งราย

ตั้งอยู่เลขที่ 21 หมู่ที่ 2 ตำบลเม็งราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

14) ช.ก.ส.สาขาขุนตาล

ตั้งอยู่เลขที่ 10 หมู่ที่ 2 ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

15) ช.ก.ส.สาขาปลื้ม

ตั้งอยู่เลขที่ 7/1 หมู่ที่ 5 ตำบลปลื้ม จังหวัดเชียงราย

16) ช.ก.ส.สาขาเวียงแก่น

ตั้งอยู่เลขที่ 12 ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดเชียงรายเปิดดำเนินงานเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2509 ตั้งอยู่เลขที่ 153 ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ปัจจุบันมี นายจำลอง มุสิกธรรม เป็นผู้อำนวยการ

โดยช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงาน คือ ช.ก.ส.จะเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาชนบทขั้นในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ควบคู่กับการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน

การให้บริการสินเชื่อของช.ก.ส.จังหวัดเชียงราย

เนื่องด้วยนโยบายหลักที่สำคัญของช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายประการหนึ่ง คือ การขยายการให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง ดังนั้นช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายจึงมีการขยายห้องที่ดำเนินงาน และรับเกษตรกรเป็นลูกค้าเพิ่มขึ้นทุกปี โดย ปัจจุบัน ณ เดือนตุลาคม 2545 เกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจากช.ก.ส.เชียงรายมีจำนวนทั้งสิ้น 138,331 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 90 ของเกษตรกรทั่วทั้งจังหวัดเชียงราย จำแนกเป็นเกษตรกรลูกค้าโดยตรง 98,569 ครัวเรือน และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร 39,652 ครัวเรือน

การให้บริการสินเชื่อของช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดย ณ ปัจจุบันจ่ายเงินกู้เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 3,301 ล้านบาท โดยจำแนกเป็นการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคน จำนวน 1,650 ล้านบาท และให้กู้แก่สถาบันเกษตรกรทั้งสิ้น 651 ล้านบาท

การดำเนินงานสินเชื่อในรูปแบบโครงการของธ.ก.ส.จังหวัดเชียงราย

ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายดำเนินการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในรูปแบบการให้เงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลาง ระยะยาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีเงินทุนเพื่อประกอบการผลิตทางการเกษตร หรือปรับปรุงรูปแบบการผลิตเพื่อการเกษตร ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิต ทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น มีอาชีพมั่นคง และยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยส่วนงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องจะมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนด้านวิชาการ การตลาด และการสร้างปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกร

การดำเนินงานสินเชื่อในรูปแบบโครงการ สามารถจำแนกประเภทโครงการเป็น 2 ประเภท คือ โครงการตามนโยบายของรัฐบาล และโครงการพิเศษของธ.ก.ส.

(1) โครงการตามนโยบายของรัฐบาล

โครงการตามนโยบายของรัฐบาลเป็นโครงการที่รัฐบาลจัดทำขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายและแผน หรือกิจกรรมของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่างๆของเกษตรกรที่ประสบปัญหาการผลิตการเกษตร เช่น ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ผลผลิตมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือราคาผลผลิตตกต่ำ เป็นต้น โดยโครงการตามนโยบายรัฐบาลที่ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการ คือ โครงการรับจำนำข้าวโพด โครงการรับจำนำข้าวเปลือกข้าวนาปี โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้

โดยโครงการรับจำนำข้าวโพด ณ ปัจจุบัน (2545) ธ.ก.ส. จังหวัดเชียงรายรับจำนำข้าวโพดจากทั้งเกษตรกรรายคนและสถาบันเกษตรกร ทั้งสิ้น 15,141 ราย คิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 493.71 ล้านบาท

โครงการรับจำนำข้าวเปลือกข้าวนาปี ณ ปัจจุบัน (2545) ธ.ก.ส. จังหวัดเชียงรายรับจำนำข้าวเปลือกข้าวนาปีแก่ทั้งเกษตรกรรายคนและสถาบันเกษตรกร ทั้งสิ้น 651 ราย คิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 43.321 ล้านบาท

สำหรับมาตรการของธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายในการกำกับดูแลตลอดจนการให้การสนับสนุนที่จะทำให้เกษตรกรมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ นั้น ธ.ก.ส.จะใช้การให้พนักงานพัฒนาธุรกิจออกติดตามกำกับดูแลลูกค้าและให้ตรวจเยี่ยมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง อีกทั้งธ.ก.ส.เชียงรายได้จัดทำสมุดบันทึกให้ลูกค้าทุกรายโดยจะมีรายละเอียดให้ลูกค้าบันทึกการอบรมต่างๆ แผนฟื้นฟูการประกอบอาชีพ พื้นที่การผลิตทางการเกษตรตลอดจนบันทึกรายได้รายจ่ายรวมทั้งผลการตรวจเยี่ยมของพนักงาน ธ.ก.ส.

(2) โครงการพิเศษของธ.ก.ส.

โครงการพิเศษของธ.ก.ส.เป็นโครงการเงินกู้ระยะยาวที่คณะกรรมการธนาคาร ได้ลดหย่อนหลักเกณฑ์จากหลักเกณฑ์การให้เงินกู้ตามปกติของธนาคาร เช่นโครงการพิเศษของธ.ก.ส.จังหวัดเชียงราย คือ การจัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องการตลาด โดยให้การสนับสนุนชมรมผู้พัฒนาคุณภาพผลผลิตการเกษตร การดำเนินงานตลาดกลางสินค้าเกษตร การจัดตลาดนัดข้าวเปลือก ตลอดจนการเผยแพร่ข่าวสารด้านการตลาดให้เกษตรกรรับทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจในการผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

4.4.2 ความเป็นมาและการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดลำพูน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จังหวัดลำพูน เป็นสถาบันการเงินหนึ่งของรัฐในเขตภาคเหนือตอนบนที่เปิดดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่เกษตรกร และองค์กรทางการเงินในจังหวัดลำพูนเป็นสำคัญเพื่อเกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตและรายได้การเกษตร เนื่องด้วยจังหวัดลำพูนถือเป็นจังหวัดทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยที่มีพื้นที่มีศักยภาพที่จะสามารถใช้เป็นศูนย์กลางความเจริญของพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจในอนาคต และพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางตอนใต้ของจังหวัดและอาณาบริเวณทางตอนกลางจนจรดพื้นที่ทางตอนเหนือ ที่ราบสูงมีทางทิศตะวันออก ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และทิศตะวันตก รวมทั้งมีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่านหลายสาย และมีพื้นที่ราบลุ่มของฝั่งแม่น้ำ ประกอบกับมีพื้นที่ป่าไม้อยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในเขตอำเภอเถลีและอำเภอแม่ทา มีภูเขาสูงอยู่หลายพื้นที่ จึงทำให้ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร และมีพื้นที่เพาะปลูกสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญ อาทิ ข้าว ถั่ว ไร่ กระเทียม หอมแดง ข้าวโพด และถั่วเหลือง ฯลฯ โดยจังหวัดลำพูนมีมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว (Percapita GDP) 62,316 ล้านบาท จัดเป็นอันดับที่ 18 ของประเทศและเป็นอันดับที่ 1 ของภาคเหนือ ทั้งนี้ ธ.ก.ส.จังหวัดลำพูน ได้เริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา ทั้งนี้ธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีห้องที่ดำเนินการทั้งสิ้น 8 สาขาอำเภอและ 1 สาขาย่อย ดังนี้ คือ

1) ธ.ก.ส.สาขาลำพูน

ตั้งอยู่เลขที่ 19 หมู่ที่ 1 ถนนวังขวา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เปิดดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2514 ปัจจุบันมีนายพันธิศักดิ์ คงสุภาพกุล เป็นผู้จัดการสาขา

- 2) ช.ก.ส.สาขาป่าซาง
ตั้งอยู่เลขที่ 129 หมู่ที่ 1 ถนนสายลำพูน-ลี ตำบลป่าซาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
ปัจจุบันมีนายสมศักดิ์ แปงการिया เป็นผู้จัดการสาขา
- 3) ช.ก.ส.สาขาลี้
ตั้งอยู่เลขที่ 546 หมู่ที่ 4 ตำบลลี้ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน เปิดดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2534
ปัจจุบันมีนายกนก กนิศศรีบำเพ็ญ เป็นผู้จัดการสาขา
- 4) ช.ก.ส.สาขาบ้านโฮ้ง
ตั้งอยู่เลขที่ 90 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน เปิดดำเนินการเมื่อ
วันที่ 19 กรกฎาคม 2536 ปัจจุบันมีนางยิ่งพันธุ์ วรงค์สุริติ เป็นผู้จัดการสาขา
- 5) ช.ก.ส.สาขาแม่ทา
ตั้งอยู่เลขที่ 86 หมู่ที่ 3 ตำบลทางสบเส้า อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน เปิดดำเนินการเมื่อ
วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ปัจจุบันมีนายนิพนธ์ ชูกิจคุณ เป็นผู้จัดการสาขา
- 6) ช.ก.ส. สาขาบ้านธิ
ตั้งอยู่เลขที่ 218 หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน เปิดดำเนินการเมื่อวัน
ที่ 28 สิงหาคม 2538 ปัจจุบันมีนายเพชร พึ่งพุทธธารักษ์ เป็นผู้จัดการสาขา
- 7) ช.ก.ส.สาขาเวียงหนองล่อง
ตั้งอยู่เลขที่ 269/5-6 หมู่ที่ 1 ตำบลวังผาง ตำบลวังผาง กิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัด
ลำพูน เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2539 ปัจจุบันมีนายณรงค์วิทย์ ตันติประสงค์
เป็นผู้จัดการสาขา
- 8) ช.ก.ส.สาขาอุโมงค์
ตั้งอยู่เลขที่ 21/1 หมู่ที่ 7 ถนนเชียงใหม่-ลำพูน เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม
2540 ปัจจุบันมีนายรณกฤต นวลประดิษฐ์ เป็นผู้จัดการสาขา
- 9) ช.ก.ส.สาขาย่อยทุ่งหัวช้าง
ตั้งอยู่เลขที่ 69 หมู่ที่ 3 ตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน เปิดดำเนินการ
เมื่อ พ.ศ. 2539 ปัจจุบันมีนายเพชร นิลมัน เป็นผู้จัดการสาขา ขึ้นอยู่กับช.ก.ส.สาขาลี้
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดลำพูนเปิดดำเนินงานเป็นครั้งแรก
เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2538 ตั้งอยู่เลขที่ 19 หมู่ที่ 1 ถนนวังขวา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัด
ลำพูน โทรศัพท์ 0-5353-0420 , 0-5351-1530 ปัจจุบันมีนายมานพ ไชยทิพย์ เป็นผู้อำนวยการ มี
พนักงานทั้งสิ้น 173 คน

โดยธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงาน คือ ธ.ก.ส.จะเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาชนบทชั้นในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนควบคู่กับการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน ในขณะที่ภารกิจของธนาคารประกอบด้วย

- (1) ดำรงบทบาทการเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนา (Development Bank)
- (2) ให้บริการทางการเงินที่ครบวงจร โดยมุ่งเน้นปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ของสินค้าและบริการในชนบท
- (3) ส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายทางการผลิตและการตลาดเพื่อประโยชน์ของเกษตรกร และประชาชนผู้ค้อย โอกาสในฐานะรากของระบบเศรษฐกิจ
- (4) สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในชนบทเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การให้บริการสินเชื่อของธ.ก.ส.จังหวัดลำพูน

เนื่องด้วยนโยบายหลักที่สำคัญของธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนประการหนึ่ง คือ การขยายการให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง ดังนั้นธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนจึงมีการขยายห้องที่ดำเนินงานและรับเกษตรกรเป็นลูกค้าเพิ่มขึ้นทุกปี โดย ปัจจุบัน ณ เดือนตุลาคม 2545 เกษตรกรที่ได้รับบริการสินเชื่อจากธ.ก.ส.ลำพูนมีจำนวนทั้งสิ้น 67,194 ครัวเรือน จำแนกเป็นเกษตรกรลูกค้าโดยตรง 51,680 ครัวเรือน และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร 15,514 ครัวเรือน

การให้บริการสินเชื่อของธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนได้ดำเนินการช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดย ณ ปัจจุบันจ่ายเงินกู้เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 4,688.2 ล้านบาท โดยจำแนกเป็นการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคน จำนวน 4,556.59 ล้านบาท และให้กู้แก่สถาบันเกษตรกรทั้งสิ้น 131.61 ล้านบาท โดยการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคน

การดำเนินงานสินเชื่อในรูปแบบโครงการของธ.ก.ส.จังหวัดลำพูน

ธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนดำเนินการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในรูปแบบการให้เงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลาง ระยะยาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีเงินทุนเพื่อประกอบการผลิตทางการเกษตร หรือปรับปรุงรูปแบบการผลิตเพื่อการเกษตร ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น มีอาชีพมั่นคง และยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยส่วนงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องจะมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนด้านวิชาการ การตลาด และการสร้างปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกร

การดำเนินงานสินเชื่อในรูปแบบโครงการ สามารถจำแนกประเภทโครงการเป็น 2 ประเภท คือ โครงการตามนโยบายของรัฐบาล และโครงการพิเศษของธ.ก.ส.

(1) โครงการตามนโยบายของรัฐบาล

โครงการตามนโยบายของรัฐบาลเป็นโครงการที่รัฐบาลจัดทำขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายและแผนหรือกิจกรรมของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่างๆของเกษตรกรที่ประสบปัญหาการผลิตการเกษตร เช่น ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ผลผลิตมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือราคาผลผลิตตกต่ำ เป็นต้น โดยโครงการตามนโยบายรัฐบาลที่ธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนได้ดำเนินการ คือ ในโครงการรับจำนำลำไยอบแห้ง การรับจำนำและระบายข้าวเปลือก โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้

โดยโครงการรับจำนำลำไยอบแห้ง ณ ปัจจุบัน (2545) ธ.ก.ส. จังหวัดลำพูนรับจำนำลำไยอบแห้งแก่ทั้งเกษตรกรรายคนและสถาบันเกษตรกร ทั้งสิ้น 9,922 ราย ปริมาณ 37,976 ตัน คิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,248 ล้านบาทโดยรับจำนำแก่เกษตรกรรายคน 9,915 ราย ปริมาณ 35,630 ตัน จำนวนเงิน 2,110 ล้านบาท และรับจำนำแก่สถาบันเกษตรกร 7 สถาบัน ปริมาณ 35,630 ตัน จำนวนเงิน 138 ล้านบาทโดย ธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนจะคอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ตั้งแต่วันที่รับเงินกู้จนถึงวันครบกำหนดได้ถอนจำนำ

โครงการรับจำนำข้าวเปลือกจำนวนปี ณ ปัจจุบัน (2545) ธ.ก.ส. จังหวัดลำพูนรับจำนำข้าวเปลือกจำนวนปีแก่ทั้งเกษตรกรรายคนและสถาบันเกษตรกร ทั้งสิ้น 330 ราย ปริมาณ 2,090 ตัน คิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 13 ล้านบาทโดยรับจำนำแก่เกษตรกรรายคน 329 ราย ปริมาณ 1,807 ตัน จำนวนเงิน 11 ล้านบาท และรับจำนำแก่สถาบันเกษตรกร 1 สถาบัน ปริมาณ 283 ตัน จำนวนเงิน 2 ล้านบาท

โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ณ ปัจจุบัน (2544) ธ.ก.ส. จังหวัดลำพูนมีจำนวนลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 50,500 ราย โดยลูกค้าที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมโครงการได้ตามหลักเกณฑ์มีทั้งสิ้น 28,835 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 57.1 ของจำนวนลูกค้าทั้งหมด โดยสามารถจำแนกเป็นลูกค้าประเภทของพักชำระหนี้จำนวน 11,954 ราย หรือร้อยละ 41.46 ของลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการ และลูกค้าประเภทลดภาระหนี้จำนวน 16,881 ราย หรือร้อยละ 58.54 ของลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการ โดยจำนวนหนี้ทั้งหมดของลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้เป็นเงินทั้งสิ้น 1,260 ล้านบาท

สำหรับมาตรการของธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนในการกำกับดูแลลดลดจนการให้การสนับสนุนที่จะทำให้เกษตรกรมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ นั้น ธ.ก.ส.จะใช้การให้พนักงานพัฒนาธุรกิจออกติดตามกำกับดูแลลูกค้าและให้ตรวจเยี่ยมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง อีกทั้งธ.ก.ส.ลำพูนได้จัดทำสมุด

บันทึกให้ลูกค้าทุกราย โดยจะมีรายละเอียดให้ลูกค้าบันทึกการอบรมต่างๆ แผนฟื้นฟูการประกอบอาชีพพื้นที่การผลิตทางการเกษตรตลอดจนบันทึกที่รายได้รายจ่ายทุกเอนวมทั้งผลการตรวจเยี่ยมของพนักงาน ธ.ก.ส.

(2) โครงการพิเศษของธ.ก.ส.

โครงการพิเศษของธ.ก.ส. เป็นโครงการเงินกู้ระยะยาวที่คณะกรรมการธนาคาร ได้ลดหย่อนหลักเกณฑ์จากหลักเกณฑ์การให้เงินกู้ตามปกติของธนาคาร เช่นโครงการพิเศษของธ.ก.ส. จังหวัดลำพูน คือ การให้สินเชื่อแก่เกษตรกรชั้นเด็กและยากจน การให้สินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องในการเกษตร การจัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.(สทค.) รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องการตลาด โดยให้การสนับสนุนชมรมผู้พัฒนาคุณภาพผลผลิตการเกษตร (ข้าว ลำไย กระท่อม หอมแดง ข้าวโพด ถั่วเหลือง ฯลฯ) รวบรวมผลผลิตการเกษตรที่ผลิตได้ จำหน่ายแก่ผู้รับซื้อ (ข้าว ข้าวโพด กระท่อม ฯลฯ) การดำเนินงานตลาดกลางสินค้าเกษตร การจัดตลาดนัดข้าวเปลือก ตลอดจนการเผยแพร่ข่าวสารด้านการตลาดให้เกษตรกรรับทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจในการผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

4.4 แนวโน้มผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดเชียงราย และลำพูนในรอบปีบัญชี 2542-2544

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์แนวโน้มผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงรายและลำพูนในหัวข้อนี้ ก็เพื่อดูแนวโน้มหรือทิศทางของการต่างๆ ที่ปรากฏในงบการเงินว่ามีแนวโน้มสูงขึ้น หรือแนวโน้มลดลง อย่างไร โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรรายสาขาของทั้ง 2 จังหวัด รวม 24 สาขา ตั้งแต่ปี 2542 ถึง 2544 ต่อเนื่องกัน ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำไปสู่ข้อสรุปว่าการดำเนินงานของธนาคารน่าพอใจหรือไม่ โดยการดำเนินงานของธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายและลำพูนในรอบปีบัญชี 2542-2544 จัดได้ว่าประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

4.4.1 สินทรัพย์

ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีสินทรัพย์รวมในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 6,530.77 ล้านบาท ปี 2543 มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 7,649.95 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2544 มีสินทรัพย์รวม 4,791.08 ล้านบาท โดยลดลงจากปี 2542 ถึง 1,739.69 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 26.63 และสินทรัพย์เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เป็นจำนวนเงิน 6,323.60 ล้านบาท

ในขณะที่สินทรัพย์หมุนเวียนของร.ก.ส. เชียงรายในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 6,350.71 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2543 เป็น 6,986.20 ล้านบาท และในปี 2544 7,514.34 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2542 ถึง 983.63 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.062

ร.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีสินทรัพย์รวม ในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 3841.76 ล้านบาท ปี 2543 มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 4,618.9 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2544 มีสินทรัพย์รวม 3,389.60 ล้านบาท โดยลดลงจากปี 2542 ถึง 452.16 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 11.76 และสินทรัพย์เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เป็นจำนวนเงิน 3,949.75 ล้านบาท

ในขณะที่สินทรัพย์หมุนเวียนของร.ก.ส. ลำพูนในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 4,043.50 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2543 เป็น 4,390.90 ล้านบาท และในปี 2544 4,705.42 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2542 ถึง 661.7 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.34

4.4.2 หนี้สิน

ปริมาณหนี้สินของร.ก.ส.จังหวัดเชียงรายในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 5,335.16 ล้านบาท ปี 2543 เพิ่มขึ้นเป็น 6,744.27 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2544 มีหนี้สินรวม 4,689.49 ล้านบาท โดยลดลงจากปี 2542 ถึง 645.67 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.10 และหนี้สินเฉลี่ยทั้ง 3 ปี เป็นจำนวนเงิน 5,589.64 ล้านบาท

ในขณะที่หนี้สินหมุนเวียนของร.ก.ส. เชียงรายในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 3,977.4 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2543 เป็น 4,001.14 ล้านบาท และในปี 2544 4,667.42 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2542 ถึง 690.02 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.34

ปริมาณหนี้สินของร.ก.ส.จังหวัดลำพูนในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 4,378 ล้านบาท ปี 2543 ลดลงเป็น 4,375 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2544 มีหนี้สินรวม 2,480.6 ล้านบาท โดยลดลงจากปี 2542 ถึง 1,897.4 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละถึง 43.339 ซึ่งถือว่ายอดรวมหนี้สินได้ลดลงเป็นอัตราที่สูงและหนี้สินเฉลี่ยทั้ง 3 ปี เป็นจำนวนเงิน 3,744.2 ล้านบาท

ในขณะที่หนี้สินหมุนเวียนของร.ก.ส.ลำพูนในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 1,969 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2543 เป็น 2,174 ล้านบาท และในปี 2544 2,422 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2542 ถึง 453 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.006 ดังแสดงในตาราง 4.6

ตาราง 4.6 สินทรัพย์และหนี้สินของ ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายและลำพูนในช่วงปี พ.ศ.2542-2544

ข้อมูลทางการเงิน	2542		2543		2544		เฉลี่ย		อัตราการเพิ่ม/ลด (%)	
	เชิงรายได้	ต้นทุน	เชิงรายได้	ต้นทุน	เชิงรายได้	ต้นทุน	เชิงรายได้	ต้นทุน	เชิงรายได้	ต้นทุน
สินทรัพย์รวม	6,530.77	3,841.95	7,649.95	4,618.9	4,791.08	3,349.7	6,323.6	3,949.7	26.638	11.769
สินทรัพย์หมุนเวียน	6,530.71	4,043.5	6,986.2	4,390.9	7,514.34	4,705.4	7,010.4	4,397.8	15.062	16.344
หนี้สินรวม	5,335.16	4,378	6,744.2	4,345	4,689.4	2,480.6	5,589.6	3,744.2	12.102	43.339
หนี้สินหมุนเวียน	3,977.4	1969	4001.1	2,174	4,667.4	2,422	4,215.9	2,189.3	17.384	23.006

ที่มา : ตัวเลขจากการรวบรวมข้อมูลงบประมาณทดลองของ ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายและลำพูนปี พ.ศ. 2542-2544

4.4.3 รายได้

การดำเนินงานของร.ก.ส.จังหวัดเชียงรายในปี2542 ก่อให้เกิดรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 627.96 ล้านบาท ปี 2543 มีรายได้รวม 535.65 ล้านบาท และปี 2544 มีรายได้รวมทั้งสิ้น 441.84 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2542 ถึง186.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.63

ในขณะที่การดำเนินงานของร.ก.ส.จังหวัดลำพูนในปี2542 ก่อให้เกิดรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 385.74 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2544 มีรายได้รวมทั้งสิ้น 335.29 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2542 ถึง50.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.07

โดยรายได้หลักของร.ก.ส.เกิดจากการให้บริการเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้า ร.ก.ส. ทั้งลูกค้าที่เป็นเกษตรกรรายบุคคล ลูกค้าที่เป็นสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งได้แก่ รายได้จากดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ยืม รายได้จากค่าธรรมเนียมต่างๆและรายได้อื่นๆ

4.4.4 ค่าใช้จ่าย

ในด้านของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของร.ก.ส.จังหวัดเชียงราย ในปี 2542 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 214.56 ล้านบาท และในปี 2543 211.72 ล้านบาท ปี2544 เพิ่มขึ้นถึง 271.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 80.858 ของค่าใช้จ่ายในปีที่ผ่านมา

ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของร.ก.ส.จังหวัดลำพูน ในปี 2542 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 122.85 ล้านบาท และในปี 2543 110.65 ล้านบาท ปี2544 ลดลง 106.36 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.422 ซึ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของร.ก.ส.ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายจำพวกดอกเบี้ยจ่ายให้กับเงินรับฝากประเภทต่างๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน รวมถึงหนี้สงสัยจะสูญ

4.4.5 กู้ไร(ขาดทุน)สุทธิ

การดำเนินงานของร.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีกำไรสุทธิประจำปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 534.82 ล้านบาท และลดลงในปี 2543 และ2544 เป็นจำนวนเงิน 437.74 และ 330.29 ล้านบาท ตามลำดับ โดยลดลงคิดเป็นร้อยละ 38.24

ในขณะที่การดำเนินงานของร.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีกำไรสุทธิประจำปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 293.2 ล้านบาท และลดลงในปี 2543 และ2544 เป็นจำนวนเงิน 249.58 และ 229.9 ล้านบาท ตามลำดับ โดยลดลงคิดเป็นร้อยละ 21.58 ดังแสดงในตาราง 4.7

ตาราง 4.7 รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิของธ.ก.ศ.จังหวัดเชียงรายและลำพูนในช่วงปี พ.ศ.2542-2544

ข้อมูลทางการเงิน	2542		2543		2544		เฉลี่ย		อัตราการเพิ่ม/ลด (%)	
	เสียงราย	ต้นทุน	เสียงราย	ต้นทุน	เสียงราย	ต้นทุน	เสียงราย	ต้นทุน	เสียงราย	ต้นทุน
รายได้	627.96	385.74	535.65	358.60	441.84	335.29	534.82	359.21	29.638	13.078
ค่าใช้จ่าย	214.56	122.85	211.72	110.65	388.05	106.36	271.11	257.23	80.858	13.422
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	534.82	293.2	437.74	249.58	330.29	229.9	13.26	257.23	38.242	21.589

ที่มา: ตัวเลขจากการรวบรวมข้อมูลงบประมาณของ ธ.ก.ศ. จังหวัดเชียงรายและลำพูนปี พ.ศ. 2542-2544

4.4.6 การรับฝากเงิน

ธ.ก.ศ.จังหวัดเชียงรายมียอดเงินรับฝากในปี 2542 ทั้งสิ้น 3,570.5 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2543 และ 2544 เป็นจำนวนเงิน 4001.07 และ 4,618.8 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 29.36 โดยยอดเงินรับฝากเฉลี่ยทั้งสิ้น 3 ปี เป็นจำนวนเงิน 4,063.48 ล้านบาท

ธ.ก.ศ.จังหวัดลำพูนมียอดเงินรับฝากในปี 2542 ทั้งสิ้น 1,969.47 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2543 และ 2544 เป็นจำนวนเงิน 2,210.21 และ 2,422.53 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 23.00 โดยยอดเงินรับฝากเฉลี่ยทั้งสิ้น 3 ปี เป็นจำนวนเงิน 2,201.33 ล้านบาท

4.4.7 การให้สินเชื่อ

ในขณะที่การให้สินเชื่อแก่ลูกค้า ธ.ก.ศ.จังหวัดเชียงรายในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 6,538.4 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2543 เป็น 6,996.36 ล้านบาท และณ ปัจจุบัน ในปี 2544 ยอดเงินให้สินเชื่อเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 7,418.19 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 13.455

การให้สินเชื่อแก่ลูกค้า ธ.ก.ศ.จังหวัดลำพูนในปี 2542 เป็นจำนวนเงิน 4,025.10 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2543 เป็น 4,398.30 ล้านบาท และณ ปัจจุบัน ในปี 2544 ยอดเงินให้สินเชื่อเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 4,699.54 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 16.754 ดังแสดงในตาราง 4.8

ตาราง 4.8 ปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อของ ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายและลำพูนในช่วงปี พ.ศ.2542-2544

ข้อมูลทางการเงิน	2542 ลำพูน		2543 ลำพูน		2544 ลำพูน		เฉลี่ย ลำพูน		อัตราการเพิ่ม/ลด (%)	
	เงินฝาก	เงินสินเชื่อ	เงินฝาก	เงินสินเชื่อ	เงินฝาก	เงินสินเชื่อ	เงินฝาก	เงินสินเชื่อ	เงินฝาก	เงินสินเชื่อ
การรับฝากเงิน	3,570.5	1,969.47	4,001.07	2,210.2	4,618.8	2,422.5	4,063.4	2,201.3	29.361	23.006
การให้สินเชื่อ	6,538.4	4,025.10	6,996.36	4,398.3	7,418.1	4,699.5	6,974.3	4,374.6	13.455	16.754

ที่มา : ตัวเลขจากการรวบรวมข้อมูลงบประมาณของ ธ.ก.ส. จังหวัดเชียงรายและลำพูนปี พ.ศ. 2542-2544

4.5 อัตราส่วนทางการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดเชียงรายและจังหวัดลำพูน

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดลำพูนในหัวข้อนี้ ก็เพื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพการบริหารงานในลักษณะของแนวโน้มหรือทิศทางของรายการที่แสดงในรูปอัตราส่วนทางการเงินต่างๆ ที่ปรากฏในงบการเงินว่ามีแนวโน้มเป็นอย่างไร โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตรตั้งแต่ปี 2542 ถึง 2544 ต่อเนื่องกัน ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำไปสู่ข้อสรุปว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรใน 2 จังหวัดในเขตภาคเหนือตอนบนน่าพอใจหรือไม่

การประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานของธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายและลำพูนในปี 2542-2544 วิเคราะห์ได้ดังนี้

4.5.1 การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio)

ธ.ก.ส.ที่มีการบริหารเงินทุนที่ดีและรอบคอบจะต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้เพียงพอซึ่งหากมีฐานะสภาพคล่องที่ดีจะมีผลต่อความสามารถสนองความต้องการเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้าและสามารถจัดหาเงินจ่ายคืนเมื่อถูกทวงถามในลักษณะเร่งด่วนได้ นอกจากนี้ถือได้ว่า ธ.ก.ส.มีความสามารถในการบริหารหนี้สินระยะสั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงการมีสภาพคล่อง สามารถแสดงได้ดังนี้

1) สินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน

ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนซึ่งแสดงถึงทุนหมุนเวียนเท่ากับ 31.34 แสดงว่า ธ.ก.ส.มีสภาพคล่องทางการเงินโดยมีสินทรัพย์ 31.34 บาทต่อหนี้สิน 1 บาท และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2543 เป็น 31.58 ในขณะที่สภาพคล่องทางการเงินลดลงในปี 2544 ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีสภาพคล่องทางการเงินจากการพิจารณาจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 30.753

ในขณะที่ ธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.82 โดยมีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนในปี 2542 เท่ากับ 19.15 และลดลงในปี 2543 และ 2544 เท่ากับ 17.54 และ 16.79 ตามลำดับ

2) เงินทุนหมุนเวียนสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

เนื่องจากเงินทุนหมุนเวียนเป็นส่วนต่างระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน จึงถือเป็นส่วนประกอบของสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องที่แท้จริงที่หักภาระหนี้สินระยะสั้นออกไปแล้วโดยจากตารางจะเห็นได้ว่า ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม

ในปี 2542 เท่ากับ 14.81 และลดลงในปี 2543 และ ปี 2544 เท่ากับ 10.75 และ 13.0506 ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วร.ก.ส. จังหวัดเชียงรายมีสภาพคล่องทางการเงินจากการพิจารณาจากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 3.82

ในขณะที่ ร.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม โดยเฉลี่ยเท่ากับ 7.22 โดยมีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม ในปี 2542 เท่ากับ 11.56 และลดลงในปี 2543 และ 2544 เท่ากับ 3.62 และ 6.47 ตามลำดับ

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาในแง่ของอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมของร.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีสภาพคล่องทางการเงินที่ดีกว่าจังหวัดเชียงราย อันเนื่องมาจากจังหวัดเชียงรายมีร.ก.ส.รายสาขาที่มากกว่าจังหวัดลำพูนถึง 2 เท่าประกอบกับเกษตรกรซึ่งถูกค้ำของร.ก.ส. แต่ละสาขามีสภาพการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันมากซึ่งมีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรถูกค้ำร.ก.ส. จึงมีผลทำให้สภาพคล่องทางการเงินของร.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีสภาพคล่องทางการเงินที่ต่ำกว่า อีกทั้งแนวโน้มของอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมที่แสดงถึงสภาพคล่องทางการเงินมีแนวโน้มลดลงมากในช่วงปี 2542 ถึง 2544 ซึ่งเป็นผลมาจากอยู่ในช่วงสภาวะการณ์โดยรวมของประเทศกำลังประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ

3) เงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก

โดยจากตารางจะเห็นได้ว่า ร.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากในปี 2542 เท่ากับ 32.282 และลดลงในปี 2543 เท่ากับ 17.396 แต่ได้เพิ่มขึ้นในปี 2544 เท่ากับ 39.573 ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้ว ร.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีสภาพคล่องทางการเงินจากการพิจารณาจากอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากทั้งสิ้น 29.751

ในขณะที่ ร.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากโดยเฉลี่ยเพียง 4.30 เท่านั้น โดยมีอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากในปี 2542 เท่ากับ 4.13 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2543 และ 2544 เท่ากับ 4.29 และ 4.48 ตามลำดับ

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาในแง่ของอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของร.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีอัตราส่วนที่สูงกว่าจังหวัดลำพูน ทั้งนี้เนื่องมาจากจังหวัดเชียงรายถือเป็นร.ก.ส. สาขาภูมิภาคที่มีขนาดใหญ่และมีเกษตรกรที่เข้าเป็นลูกค้าจำนวนมาก จึงทำให้เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากแล้วพบว่า ร.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีสัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากสูงกว่า อีกทั้งแนวโน้มของอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากที่แสดงถึงสภาพคล่องทางการเงินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากในช่วงปี 2544

4) เงินฝากต่อสินทรัพย์รวม

โดยจากตารางจะเห็นได้ว่า ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีอัตราส่วนเงินฝากต่อสินทรัพย์รวมในปี 2542 เท่ากับ 9.327 และลดลงในปี 2543 เท่ากับ 8.455 แต่ได้เพิ่มขึ้นในปี 2544 เท่ากับ 14.905 ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้ว ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีสภาพคล่องทางการเงินจากการพิจารณาจากอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากทั้งสิ้น 10.896

ในขณะที่ ธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีอัตราส่วนเงินฝากต่อสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยเท่า 7.57 โดยมีอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากในปี 2542 เท่ากับ 9.17 และลดลงเล็กน้อยในปี 2543 และ 2544 เท่ากับ 7.03 และ 6.55 ตามลำดับ

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาในแง่ของอัตราส่วนเงินฝากต่อสินทรัพย์รวมของธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีสภาพคล่องทางการเงินที่ดีกว่าจังหวัดลำพูน อีกทั้งแนวโน้มของอัตราส่วนเงินฝากต่อสินทรัพย์รวมที่แสดงถึงสภาพคล่องทางการเงินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากในช่วงปี 2544

4.5.2 การวิเคราะห์ภาระหนี้สินและภาระผูกพัน (Financial leverage)

การวิเคราะห์อัตราส่วนในกลุ่มนี้เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างเงินทุน (Capital Structure) หรือแหล่งเงินทุน (Sources of Fund) ของธ.ก.ส.ซึ่งแสดงถึงเสถียรภาพในการดำเนินธุรกิจในระยะยาว อีกทั้งยังเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถในการชำระหนี้และภาระผูกพันในระยะยาว โดยอัตราส่วนทางการเงินในกลุ่มนี้ ได้แก่

1) หนี้สินหมุนเวียนต่อหนี้สินรวม

ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อหนี้สินรวมซึ่งแสดงถึงส่วนประกอบของหนี้หรือเงินทุนระยะสั้นในหนี้ทั้งหมดในปี 2542 เท่ากับ 20.44 และลดลงในปี 2543 และ 2544 เป็น 13.707 และ 10.321 แสดงว่า ธ.ก.ส.มีภาระหนี้ที่ลดลงตลอดช่วงปี 2542-2544 ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อหนี้สินรวมเท่ากับ 20.44

ในขณะที่ธ.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อหนี้สินรวมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 5.10 โดยมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อหนี้สินรวมในปี 2542 เท่ากับ 3.879 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2543 เท่ากับ 6.945 และในปี 2544 เท่ากับ 4.462

2) หนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

อัตราส่วนทางการเงินนี้แสดงให้เห็นถึงแหล่งเงินทุนที่ได้จากภายนอก ซึ่งแหล่งเงินทุนเหล่านี้สร้างภาระผูกพันและความเสี่ยง หากมีภาระหนี้ระยะยาวสูง อาจจะทำให้เข้าสู่ภาวะล้มละลายได้ โดยธ.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมซึ่งแสดงถึงภาระหนี้สินระยะยาวในปี 2542 เท่ากับ 13.665 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2543 และ 2544 เป็น 13.81 และ 15.99 แสดงว่า ธ.ก.ส.มีภาระหนี้ระยะยาวเพิ่มขึ้นตลอดช่วงปี 2542-2544 ซึ่งหากปล่อยให้

ช.ก.ส.ดำเนินการอยู่ภายใต้ภาวะเช่นนี้อยู่เสมอ อาจจะทำให้มีผลการดำเนินงานที่ล้มเหลวได้ ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ 14.49

ในขณะที่ ช.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีมีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 14.70 โดยมีอัตราส่วนมีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมในปี 2542 เท่ากับ 29.77 และลดลงอย่างต่อเนื่องปี 2543 เท่ากับ 7.59 และในปี 2544 เท่ากับ 6.74 ตามลำดับ

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาจากหนี้สินและการระดมทุนพบว่า ช.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีหนี้สินระยะยาวลดลงในช่วงปี 2542-2544 ในขณะที่ช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีการหนี้สินระยะยาวที่เพิ่มขึ้นตลอดช่วงปี 2542-2544

4.5.3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Profitability Ratio)

ผลการดำเนินงานและกำไรเป็นเครื่องวัดความสามารถในการบริหารของผู้บริหารว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ความสามารถในการทำกำไรของช.ก.ส. เกิดขึ้นเนื่องจากรายได้จากการให้กู้ยืม หรือรายได้จากการบริการหรืออาจจะเกิดจากการบริหารทางด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านต้นทุน ด้านบุคลากร ซึ่งอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ได้แก่

1) รายได้รวมต่อสินทรัพย์รวม

อัตราส่วนนี้จะแสดงถึงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของช.ก.ส. ซึ่งช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีค่าอัตราส่วนรายได้รวมต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ 1.592 และลดลงในปี 2543 เท่ากับ 1.112 ในขณะที่ปี 2544 กลับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเท่ากับ 1.69 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าช.ก.ส.ใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย และโดยเฉลี่ยทั้ง 3 ปีแล้วอัตราส่วนรายได้รวมต่อสินทรัพย์รวมมีค่าเท่ากับ 1.466

ในขณะที่ช.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีอัตราส่วนรายได้รวมต่อสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.22 โดยมีอัตราส่วนรายได้รวมต่อสินทรัพย์รวมในปี 2542 เท่ากับ 2.05 และลดลงอย่างต่อเนื่องปี 2543 เท่ากับ 0.63 และในปี 2544 เท่ากับ 0.096 ตามลำดับ แสดงว่าช.ก.ส.ควรมีการบริหารสินทรัพย์โดยการเพิ่มปริมาณธุรกิจและใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ให้มากที่สุด

2) กำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

อัตราส่วนนี้จะแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรของช.ก.ส. ซึ่งช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายมีค่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในปี 2542 เท่ากับ 1.091 และลดลงอย่างต่อเนื่องในปี 2543 และปี 2544 เท่ากับ 0.63 และ 0.495 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าช.ก.ส.มีประสิทธิภาพในการทำกำไรลดลง และโดยเฉลี่ยทั้ง 3 ปีแล้วอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมมีค่าเท่ากับ 0.739

ในขณะที่ช.ก.ส.จังหวัดลำพูนมีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 โดยมีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมในปี 2542 เท่ากับ 1.58 และลดลงอย่างต่อเนื่องปี 2543

เท่ากับ 0.43 และในปี 2544 เท่ากับ 0.66 ตามลำดับ แสดงว่าช.ก.ส.มีประสิทธิภาพในการทำกำไรลดลงตลอดช่วงปี 2542-2544 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเพิ่มความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากยิ่งขึ้นให้เพียงพอต่อการค่าใช้จ่ายหรืออาจจะพิจารณาลดค่าใช้จ่ายบางส่วน ซึ่งตัวเลขต่างๆที่กล่าวถึงข้างต้นสามารถแสดงได้ดังตาราง 4.9

ตาราง 4.9 ประสิทธิภาพการบริหารของช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายและลำพูนในช่วงปี2542-2544

อัตราส่วนทาง การเงิน	2542		2543		2544		เฉลี่ย	
	เชียงราย	ลำพูน	เชียงราย	ลำพูน	เชียงราย	ลำพูน	เชียงราย	ลำพูน
สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน	31.349	19.15	31.588	17.54	29.322	16.79	30.753	17.82
เงินทุนหมุนเวียน/สินทรัพย์รวม	14.81	11.56	10.75	3.62	13.050	6.47	3.82	7.22
เงินฝาก/สินทรัพย์รวม	9.327	9.17	8.455	7.03	14.905	6.55	10.896	7.57
หนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม	13.665	29.77	13.81	7.59	15.994	6.74	14.491	14.70
หนี้สินหมุนเวียน/หนี้สินรวม	20.443	3.879	13.707	6.954	10.321	4.462	20.44	5.10
รายได้รวม/สินทรัพย์รวม	1.592	2.05	1.112	0.63	1.69	0.096	1.466	1.22
กำไรสุทธิ/สินทรัพย์รวม	1.091	1.58	0.630	0.43	0.495	0.66	0.739	0.89
เงินให้สินเชื่อ/เงินฝาก	32.282	4.13	17.396	4.29	39.573	4.48	29.751	4.30
เงินให้สินเชื่อ/หนี้สินรวม	22.217	7.42	18.397	8.06	28.49	16.45	23.035	10.64

ที่มา : จากการรวบรวมตัวเลขจากงบทดลองของช.ก.ส.จังหวัดเชียงรายและลำพูนในปีพ.ศ. 2542-2544